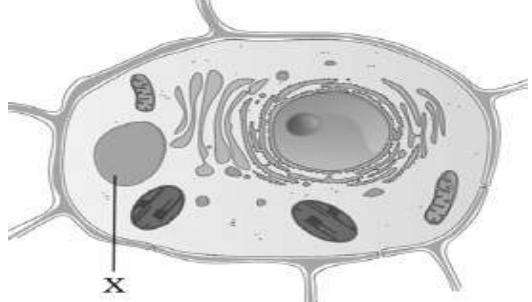

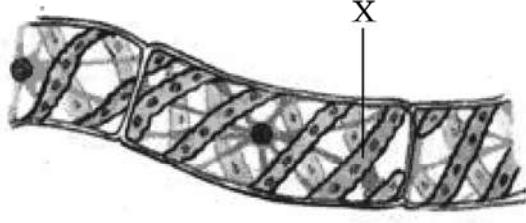
Інформація про завдання тесту з біології

№ п/п	Завдання	Посилання на підручники
1.	Вимерлі організми досліджує наука А палеонтологія. Б систематика. В еволюційне вчення. Г археологія.	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 42
2.	Який рівень організації живої матерії забезпечується взаємодією різних органів, які об'єднуються у системи органів? А популяційно-видовий Б організмовий В клітинний Г біогеоценотичний	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 7-8
3.	Катіони якого хімічного елемента зумовлюють блакитне забарвлення крові головоногих молюсків? А Купруму Б Магнію В Мангану Г Феруму	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 18-19
4.	Фрагмент кодогенного ланцюга ДНК складається з нуклеотидів, розташованих у такому порядку: ГТА ГЦГ ААТ ЦЦГ АГТ АЦА Визначте склад і послідовність амінокислот у поліпептидному ланцюзі. (див. таблицю "Генетичний код", подану на останній сторінці Вашого зошита) А вал – ала – ліз – про – арг – тре Б гіс – арг – лей – глі – сер – цис В глі – лей – фен – гіс – цис – сер Г фен – про – ала – вал – тре – гіс	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 109-112

5.	<p>Яку функцію виконує органела рослинної клітини, позначена буквою X?</p> <ul style="list-style-type: none"> A фотоліз води Б осморегуляції В здійснення фототаксисів Г терморегуляції 	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 69</p>
6.	<p>Біологічно активні речовини, які утворюються в певних клітинах вищих рослин і грибів називаються</p> <ul style="list-style-type: none"> А фітогормони. Б антибіотики. В нейрогормони. Г вітаміни. 	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 6</p>
7.	<p>Рослинна клітина від тваринної відрізняється наявністю</p> <ul style="list-style-type: none"> А пластид. Б мітохондрій. В ядра. Г комплексу Гольджі. 	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 14</p>
8.	<p>Скільки аутосом і яку статеву хромосому одержує доночка від батька?</p> <ul style="list-style-type: none"> А 22 аутосоми та Y-хромосому Б 22 аутосоми та X-хромосому В 23 аутосоми та Y-хромосому Г 23 аутосоми та X-хромосому 	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 74-76</p> <p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 13</p>

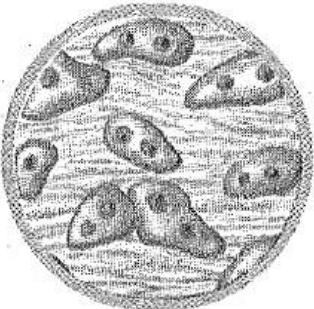
9.	<p>Яка органела клітини здатна утворювати фрагменти клітинної мембрани?</p> <p>А мітохондрія Б лізосома В ендоплазматична сітка Г рибосома</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 68</p>
10.	<p>У клітині томатів кількість хромосом дорівнює 24. Спочатку в цій клітині відбувся мейоз, потім три новоутворені клітини дегенерували, а четверта відразу ж пройшла три мітотичні поділи без цитокінезів. Скільки клітинних ядер і скільки хромосом у кожному з них буде після всіх перетворень?</p> <p>А 3 ядра з 24 хромосомами в кожному Б 4 ядра з 12 хромосомами в кожному В 6 ядер з 24 хромосомами в кожному Г 8 ядер з 12 хромосомами в кожному</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. § 17 – 18</p>
11.	<p>Послідовне перетворення органічних кислот (цикл Кребса) відбувається в</p> <p>А матриксі мітохондрій. Б апараті Гольджі. В лізосомі. Г рибосомі.</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. § 23</p>
12.	<p>Російський вчений Дмитро Йосипович Іванівський у 1892 році довів існування</p> <p>А бактерій. Б вірусів. В грибів. Г лишайників.</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 85</p>
13.	<p>Групу прокаріотів називають анаеробними, якщо вони</p> <p>А нездатні до фотосинтезу. Б отримують енергію за рахунок окиснення</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 ст. 104-105</p>

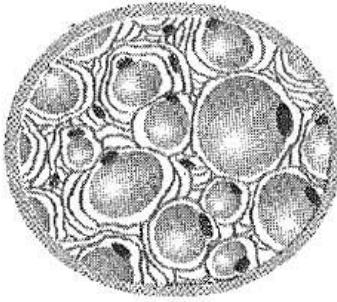
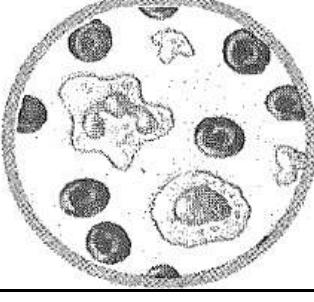
	<p>органічних речовин.</p> <p>В використовують енергію хімічних реакцій для синтезу нових органічних речовин.</p> <p>Г отримують енергію за рахунок безкисневого розщеплення органічних речовин.</p>	
14.	<p>Реакції організму на подразники зовнішнього і внутрішнього середовища, які відбуваються за участю нервової системи, це –</p> <p>А рефлекси.</p> <p>Б нервові імпульси.</p> <p>В імунітет.</p> <p>Г таксиси.</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 30 ст.146</p>
15.	<p>В одній пробірці міститься розчин кухонної солі, а в другій – розчин цукру. До кожної пробірки додали одинаковий реагент. У першій жодних змін не відбулось, а в другій почався процес з виділенням вуглекислого газу. Що було додано у пробірки?</p> <p>А шлунковий сік</p> <p>Б слину</p> <p>В дріджжі</p> <p>Г молочнокислі бактерії</p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 67,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 59-60</p>
16.	<p>Яку речовину, що використовують як індикатор в хімії, добувають із лишайників?</p> <p>А метилоранж</p> <p>Б лакмус</p> <p>В фенолфталейн</p> <p>Г метиленовий синій</p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 67,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 61</p>
17.	<p>Розгляньте рисунок клітин спірогорі і вкажіть, яку складову клітини позначено буквою Х.</p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 12,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів</p>

	 <p> А хлоропласт Б вакуолю В ядро Г цитоплазму </p>	<p>–К.: Генеза, 2000 § 11</p>
18.	<p>У якому органі хвоща польового відбувається процес фотосинтезу?</p> <p> А листку спороносного пагона Б стеблі В листку вегетативного пагона Г стробілі </p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 22 ст.65,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 18 ст.. 61</p>
19.	<p>У більшості хвойних рослин листки набули форми голок. У зв'язку з чим виникло це пристосування?</p> <p> А для забезпечення майже повного припинення випаровування вологи Б для кращого захисту від рослиноїдних тварин В через високу внутрішньовидову конкуренцію Г для запобігання обламуванню гілок під час снігопадів </p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 27,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 47</p>
20.	<p>Характерними ознаками більшості однодольних рослин є</p> <p> А паралельне жилкування листків і дві сім'ядолі в насінині. Б мичкувата коренева система та паралельне жилкування листків. В розвинutий головний корінь і сітчасте жилкування листків. </p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 41,</p> <p>Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 50</p>

	Г стрижнева коренева система є одна сім'ядоля в насінині.	
21.	Яка тканина розташована в зоні поділу кореня? А механічна Б твірна В покривна Г провідна	Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 30, Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2007 § 21
22.	Розгляньте малюнки й установіть, на якому з них зображені лійкоподібні квітки. A B C D 	Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 49, Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 55

23.	Видозмінами листка є: А бульбокорені жоржини, бульби топінамбура. Б вусики огірка, колючки глоду. В вуса суниці, кореневище купини. Г лусочки цибулі, вусики гороху.	Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 31, Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 32
24.	У представників типу Найпростіші реакції на будь-які подразнення проявляються у вигляді А тропізмів. Б настій. В рефлексів. Г таксисів.	Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 4 ст.13
25.	Який мутуалістичний організм живе у травному каналі травоїдних ссавців? А інфузорія Б евглена В плазмодій Г амеба	Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 7 Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 32 ст.150
26.	У якої серед зазначених тварин найдовший кишечник? А козулі Б лисиці В куниці Г ведмедя	Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 52
27.	Які з поданих нижче клітин розташовані в зовнішньому шарі тіла гідри? 1 залозисті 2 проміжні 3 епітеліально-м'язові 4 жалкі 5 травні	Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 9

	<p>Укажіть правильну комбінацію.</p> <p>А 1, 2, 4 Б 2, 4, 5 В 1, 3, 5 Г 2, 3, 4</p>	
28.	<p>За допомогою якого органа кісткові риби можуть змінювати глибину занурення?</p> <p>А зябрових тичинок Б плавального міхура В спинного плавця Г бічної лінії</p>	<p>Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 33</p>
29.	<p>Яка адаптивна риса будови тіла птаха пов'язана з пристосуванням до польоту?</p> <p>А чотирикамерне серце Б порожнисті кістки В два кола кровообігу Г шкірні перетинки між пальцями</p>	<p>Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 43</p>
30.	<p>Лише у сенсорних системах ссавців наявна</p> <p>А вушна раковина. Б третя повіка. В барабанна перетинка. Г нюхова капсула.</p>	<p>Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002 § 52</p>
31.	<p>Розгляньте рисунки. Визначте, на якому з них зображене хрящову тканину.</p> <p>A</p> 	<p>Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 6</p>

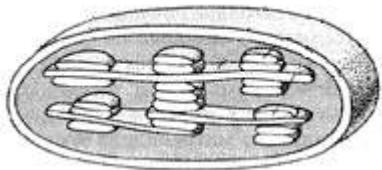
	Б		
	В		
	Г		
32.	Яка кістка входить до складу передпліччя? А велика гомілкова Б плечова В ліктьова Г лопатка	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 16	
33.	Яким шляхом проходить нервовий імпульс в організмі? А дендрит → синапс → тіло нейрона → аксон Б аксон → тіло нейрона → дендрит → синапс В дендрит → тіло нейрона → аксон → синапс Г аксон → дендрит → синапс → тіло нейрона	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 9	

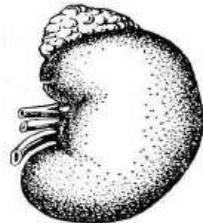
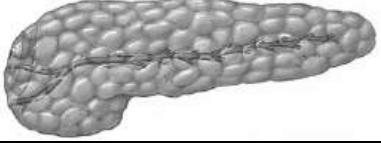
34.	<p>Яку першу допомогу потрібно надати людині, яку вкусила отруйна змія?</p> <p>А прикласти до місця укусу лід або холодний предмет</p> <p>Б тимчасово накласти джгут вище місця укусу</p> <p>В накласти джгут нижче місця укусу</p> <p>Г дати знеболювальний препарат</p>	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 34
35.	<p>Збільшення частоти дихання під час фізичного навантаження зумовлено</p> <p>А підвищеннем концентрації O_2 у крові.</p> <p>Б звуженням кровоносних судин.</p> <p>В підвищеннем концентрації CO_2 у крові.</p> <p>Г розширенням кровоносних судин.</p>	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 36
36.	<p>Яка складова шлункового соку знезаражує їжу та активує ферменти?</p> <p>А пепсиноген</p> <p>Б хлоридна кислота</p> <p>В ліпаза</p> <p>Г слиз</p>	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 44
37.	<p>Загальною функцією для надниркових залоз, підшлункової залози і печінки людини є</p> <p>А регуляція швидкості обміну речовин.</p> <p>Б синтез сечовини та сечової кислоти.</p> <p>В розщеплення жирів.</p> <p>Г участь у регуляції рівня глюкози у крові.</p>	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 13
38.	<p>Утворенню вітаміну D в організмі сприяє</p> <p>А уживання продуктів рослинного походження.</p> <p>Б уживання риб'ячого жиру.</p> <p>В ультрафіолетове випромінювання.</p> <p>Г інфрачервоне випромінювання.</p>	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 50

39.	<p>У хлопчика І група крові (за системою АВ0), у його матері – ІІ, а в батька – ІІІ. Яка ймовірність того, що сестра буде мати таку ж групу крові, як і брат?</p> <p>А 1/16 або 6,25% Б 1/8 або 12,5% В 1/4 або 25% Г 1/2 або 50%</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 9</p> <p>Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004, § 23</p>
40.	<p>Голландський учений Г. де Фріз помітив наявність різних форм рослини енотери. Він дослідив, що каріотип нормальної форми складається з 14 хромосом, а гігантської – 28. Поява гігантської форми є результатом</p> <p>А геномної мутації. Б модифікаційної мінливості. В генної мутації. Г хромосомної мутації.</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 16</p>
41.	<p>Яку роль відіграє личинка в житті коралових поліпів, двостулкових молюсків?</p> <p>А підсилює внутрішньовидову конкуренцію Б забезпечує розселення В прискорює розвиток Г сприяє формуванню тканин та органів дорослої особини</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 6</p>
42.	<p>Унаслідок дії яких променів підвищується температура тіла змій, ящірок і комах?</p> <p>А ультрафіолетових Б інфрачервоних В видимих Г α-променів</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 25</p>
43.	<p>Які адаптивні біологічні ритми впливають на зміну забарвлення ваблячого краба?</p> <p>А добові Б припливно-відпливні</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 29</p>

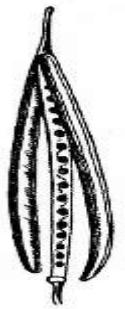
	<p>В сезонні Г річні</p>	
44.	<p>Яку властивість біогеоценозу можна встановити, спостерігаючи вплив популяції хижаків на популяцію здобичі?</p> <p>А цілісність Б самовідтворення В стійкість Г саморегуляцію</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 33</p>
45.	<p>Який абіотичний фактор обмежує поширення життя в океані, проте, як правило, не обмежує його поширення на суходолі?</p> <p>А наявність мінеральних речовин Б освітленість В атмосферний азот Г в'язкість води</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 25</p>
46.	<p>Утворення рослинами вуглеводів є результатом процесу</p> <p>А дихання. Б транспортування. В фотосинтезу. Г мінералізації.</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, § 37</p>
47.	<p>Поклади якої корисної копалини утворилися, зокрема, вимерлими Папоротеподібними?</p> <p>А залізної руди Б кам'яного вугілля В вапняку Г торфу</p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 24, Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 17; Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 38</p>
48.	<p>Використовуючи правило екологічної піраміди, визначте площу (m^2) відповідного біогеоценозу, на якій може прогодуватися лев масою 150 кг (ланцюг</p>	<p>Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003,</p>

	живлення: трав'янисті рослини → парнокопитні → лев). Біомаса рослинності савани становить $750 \text{ г}/\text{м}^2$. А 1 500 Б 2 000 В 15 000 Г 20 000	2004 § 34										
49.	Визначте правильну послідовність появи організмів у первинній сукцесії. А мохи → лишайники → трав'янисті рослини Б трав'янисті рослини → лишайники → мохи В лишайники → мохи → трав'янисті рослини Г трав'янисті рослини → мохи → лишайники	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 35										
50.	Ароморфозом є А поява яскравих квіток у комахозапильних рослин. Б виникнення захисного забарвлення. В поява матки у ссавців. Г поява шкірно-легеневого дихання в земноводних.	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 49										
51.	Установіть відповідність між наведеними прикладами структур та рівнями їхньої організації. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">1. листяний ліс</td> <td style="padding: 5px;">А молекулярний</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">2. конвалія травнева</td> <td style="padding: 5px;">Б клітинний</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">3. хлорофіл</td> <td style="padding: 5px;">В органний</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">4. листок</td> <td style="padding: 5px;">Г організований</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">Д біогеоценотичний</td> </tr> </table>	1. листяний ліс	А молекулярний	2. конвалія травнева	Б клітинний	3. хлорофіл	В органний	4. листок	Г організований		Д біогеоценотичний	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, ст. 7 – 8
1. листяний ліс	А молекулярний											
2. конвалія травнева	Б клітинний											
3. хлорофіл	В органний											
4. листок	Г організований											
	Д біогеоценотичний											
52.	Установіть відповідність між органелами, зображеними на рисунках, і функціями, які вони виконують.	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 12-16										

	1			
	2			
	3			
	4			
А синтез білків Б синтез АТФ В здійснення фотосинтезу Г регуляція внутрішньоклітинного тиску Д дозрівання, розподіл і транспортування синтезованих речовин	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004			
53.	Установіть відповідність між органами, зображеними на рисунках, і системами, до яких вони належать.	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004		

	1			
	2			
	3			
	4			
		<p>А сенсорна Б кровоносна В опорно-рухова Г видільна Д ендокринна</p>		
54.	Установіть відповідність між назвою плоду та його зображенням.	<p>1 яблуко 2 біб 3 стручок 4 ягода</p>	<p>Морозюк С.С. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів – Х.: Торсінг, 2000 § 39, Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. Біологія: підручник для 6 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2000 § 37</p>	

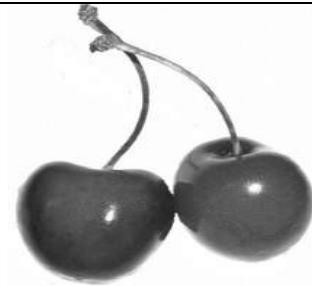
A

Б

В

Г

	Д												
55.	У дурману пурпурове забарвлення квіток (С) домінує над білим (с), а колючі коробочки (D) – над гладенькими (d). Установіть відповідність між схемою схрещування рослин дурману та ймовірним співвідношенням фенотипів потомства.	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>1 $Ccdd \times Ccdd$</td> <td>A 9 : 3 : 3 : 1</td> </tr> <tr> <td>2 $CcDd \times ccdd$</td> <td>Б 3 : 1</td> </tr> <tr> <td>3 $CcDd \times CcDd$</td> <td>В 1 : 1</td> </tr> <tr> <td>4 $Ccdd \times ccdd$</td> <td>Г 1 : 2 : 1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Д 1 : 1 : 1 : 1</td> </tr> </tbody> </table>	1 $Ccdd \times Ccdd$	A 9 : 3 : 3 : 1	2 $CcDd \times ccdd$	Б 3 : 1	3 $CcDd \times CcDd$	В 1 : 1	4 $Ccdd \times ccdd$	Г 1 : 2 : 1		Д 1 : 1 : 1 : 1	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 9-10
1 $Ccdd \times Ccdd$	A 9 : 3 : 3 : 1												
2 $CcDd \times ccdd$	Б 3 : 1												
3 $CcDd \times CcDd$	В 1 : 1												
4 $Ccdd \times ccdd$	Г 1 : 2 : 1												
	Д 1 : 1 : 1 : 1												
56.	Установіть відповідність між організмом і трофічним рівнем екологічної піраміди, на якому він знаходиться.	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>1 вуж</td> <td>А продуцент</td> </tr> <tr> <td>2 самець комара</td> <td>Б консумент I порядку</td> </tr> <tr> <td>3 сокіл</td> <td>В консумент II порядку</td> </tr> <tr> <td>4 жаба</td> <td>Г консумент III порядку</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Д консумент IV порядку</td> </tr> </tbody> </table>	1 вуж	А продуцент	2 самець комара	Б консумент I порядку	3 сокіл	В консумент II порядку	4 жаба	Г консумент III порядку		Д консумент IV порядку	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 33-34
1 вуж	А продуцент												
2 самець комара	Б консумент I порядку												
3 сокіл	В консумент II порядку												
4 жаба	Г консумент III порядку												
	Д консумент IV порядку												
57.	До кожного типу органів доберіть приклад, який його ілюструє.	<table border="1"> <tbody> <tr> <td>1rudimentи</td> <td>А забарвлення у клопа-солдатика</td> </tr> <tr> <td>2 атавізми</td> <td>Б верхня кінцівка людини та передня кінцівка коня</td> </tr> <tr> <td>3 аналогічні</td> <td>В тазові кістки дельфіна</td> </tr> </tbody> </table>	1rudimentи	А забарвлення у клопа-солдатика	2 атавізми	Б верхня кінцівка людини та передня кінцівка коня	3 аналогічні	В тазові кістки дельфіна	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004 § 44				
1rudimentи	А забарвлення у клопа-солдатика												
2 атавізми	Б верхня кінцівка людини та передня кінцівка коня												
3 аналогічні	В тазові кістки дельфіна												

	органи		
	4 гомологічні органи	Г зябра риби та зябра рака	
		Д багатососковість у людини	
58.	Установіть послідовність проходження нервового імпульсу в зоровому аналізаторі. А біполярні клітини Б потилична частка кори великих півкуль В колбочки Г зоровий нерв	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 9 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 3	
59.	Визначте послідовність етапів обміну жирів. А утворення жирової тканини сальника Б розщеплення жирів до гліцерину та жирних кислот В всмоктування речовин у лімфатичні капіляри Г емульгація жирів за допомогою жовчі	Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. Біологія людини: підручник для 8 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2004 § 48	
60.	Установіть послідовність стадій життєвого циклу колорадського жука.	Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза 2003, 2004, ст. 126 Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітніх навчальних закладів –К.: Генеза, 2002. ст.. 12	
	A		
	B		

B

Г

Зовнішнє незалежне оцінювання з біології 2009 р.

Зміст завдання та правильна відповідь

1. Вимерлі організми досліджує наукова
палеонтологія.
2. Який рівень організації живої матерії забезпечується взаємодією різних органів, які об'єднуються у системи органів?
організмовий
3. Катіони якого хімічного елемента зумовлюють блакитне забарвлення крові головоногих молюсків?

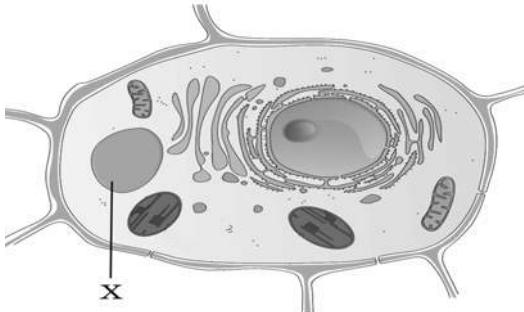
Купруму

4. Фрагмент кодогенного ланцюга ДНК складається з нуклеотидів, розташованих у такому порядку:

ГТА ГЦГ ААТ ЦЦГ АГТ АЦА

Визначте склад і послідовність амінокислот у поліпептидному ланцюзі. (див. таблицю "Генетичний код", подану на останній сторінці Вашого зошита)
гіс – арг –лей – глі – сер – цис

5. Яку функцію виконує органела рослинної клітини, позначена буквою X?

осморегуляції

6. Біологічно активні речовини, які утворюються в певних клітинах вищих рослин і грибів називаються
фітогормони.
7. Рослинна клітина від тваринної відрізняється наявністю
пластид.
8. Скільки аутосом і яку статеву хромосому одержує доночка від батька?
22 аутосоми та Х-хромосому
9. Яка органела клітини здатна утворювати фрагменти клітинної мембрани?

ендоплазматична сітка

10. У клітині томатів кількість хромосом дорівнює 24. Спочатку в цій клітині відбувся мейоз, потім три новоутворені клітини дегенерували, а четверта відразу ж пройшла три мітотичні поділи без цитокінезів. Скільки клітинних ядер і скільки хромосом у кожному з них буде після всіх перетворень?

8 ядер з 12 хромосомами в кожному

11. Послідовне перетворення органічних кислот (цикл Кребса) відбувається в **матриксі мітохондрій**.

12. Російський вчений Дмитро Йосипович Іванівський у 1892 році довів існування **вірусів**.

13. Групу прокаріотів називають анаеробними, якщо вони **отримують енергію за рахунок безкисневого розщеплення органічних речовин**.

14. Реакції організму на подразники зовнішнього і внутрішнього середовища, які відбуваються за участю нервової системи, це – **рефлекси**.

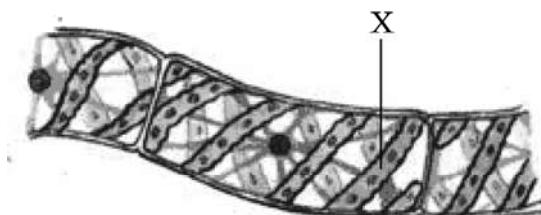
15. В одній пробірці міститься розчин кухонної солі, а в другій – розчин цукру. До кожної пробірки додали одинаковий реагент. У першій жодних змін не відбулось, а в другій почався процес з виділенням вуглекислого газу. Що було додано у пробірки?

дріжджі

16. Яку речовину, що використовують як індикатор в хімії, добувають із лишайників?

лакмус

17. Розгляньте рисунок клітин спірогіри і вкажіть, яку складову клітини позначено буквою X.

хлоропласт

18. У якому органі хвоща польового відбувається процес фотосинтезу?
стеблі

19. У більшості хвойних рослин листки набули форми голок. У зв'язку з чим
виникло це пристосування?

для забезпечення майже повного припинення випаровування вологи

20. Характерними ознаками більшості однодольних рослин є
мичкувата коренева система та паралельне жилкування листків.

21. Яка тканина розташована в зоні поділу кореня?
твірна

22. Розгляньте малюнки й установіть, на якому з них зображені лійкоподібні
квітки.

23. Видозмінами листка є:
лусочки цибулі, вусики гороху.

24. У представників типу Найпростіші реакції на будь-які подразнення
проявляються у вигляді **таксисів.**

25. Який мутуалістичний організм живе у травному каналі травоїдних ссавців?
інфузорія

26. У якої серед зазначених тварин найдовший кишечник?
козулі

27. Які з поданих нижче клітин розташовані в зовнішньому шарі тіла гідри?

- 1 залозисті
- 2 проміжні
- 3 епітеліально-м'язові
- 4 жалкі
- 5 травні

Укажіть правильну комбінацію.

2, 3, 4

28. За допомогою якого органа кісткові риби можуть змінювати глибину занурення?

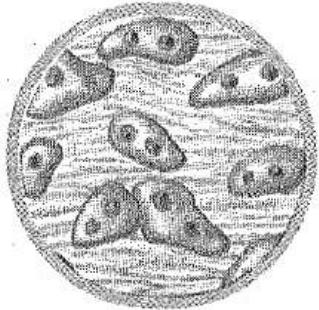
плавального міхура

29. Яка адаптивна риса будови тіла птаха пов'язана з пристосуванням до польоту?

порожнисті кістки

30. Лише у сенсорних системах ссавців наявна **вушна раковина.**

31. Розгляньте рисунки. Визначте, на якому з них зображене хрящову тканину.

32. Яка кістка входить до складу передпліччя?
ліктьова

33. Яким шляхом проходить нервовий імпульс в організмі?
дендрит → тіло нейрона → аксон → синапс

34. Яку першу допомогу потрібно надати людині, яку вкусила отруйна змія?
тимчасово накласти джгут вище місця укусу

35. Збільшення частоти дихання під час фізичного навантаження зумовлено **підвищеннем концентрації CO₂ у крові.**

36. Яка складова шлункового соку знезаражує їжу та активує ферменти?
хлоридна кислота

37. Загальною функцією для надниркових залоз, підшлункової залози і печінки людини є
участь у регуляції рівня глюкози у крові.

38. Утворенню вітаміну D в організмі сприяє
ультрафіолетове випромінювання.

39. У хлопчика I група крові (за системою AB0), у його матері – II, а в батька – III. Яка ймовірність того, що сестра буде мати таку ж групу крові, як і брат?

1/4 або 25%

40. Голландський учений Г. де Фріз помітив наявність різних форм рослин енотери. Він дослідив, що каріотип нормальної форми складається з 14 хромосом, а гіантської – 28. Поява гіантської форми є результатом **геномної мутації**.

41. Яку роль відіграє личинка в житті коралових поліпів, двостулкових молюсків?

забезпечує розселення

42. Унаслідок дії яких променів підвищується температура тіла змій, ящірок і комах?

інфрачервоних

43. Які адаптивні біологічні ритми впливають на зміну забарвлення ваблячого краба?

припливно-відпливні

44. Яку властивість біогеоценозу можна встановити, спостерігаючи вплив популяції хижаків на популяцію здобичі?

саморегуляцію

45. Який абіотичний фактор обмежує поширення життя в океані, проте, як правило, не обмежує його поширення на суходолі?

освітленість

46. Утворення рослинами вуглеводів є результатом процесу **фотосинтезу**.

47. Поклади якої корисної копалини утворилися, зокрема, вимерлими Папоротеподібними?

кам'яного вугілля

48. Використовуючи правило екологічної піраміди, визначте площину (м^2) відповідного біогеоценозу, на якій може прогодуватися лев масою 150 кг (ланцюг живлення: трав'янисті рослини → парнокопитні → лев). Біомаса рослинності савани становить 750 г/ м^2 .

20 000

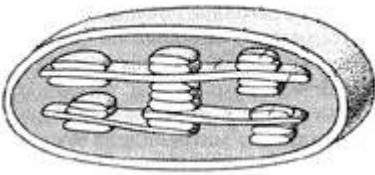
49. Визначте правильну послідовність появи організмів у первинній сукцесії. **лишайники → мохи → трав'янисті рослини**

**50. Ароморфозом є
поява матки у ссавців.**

**51. Установіть відповідність між наведеними прикладами структур та
рівнями їхньої організації.**

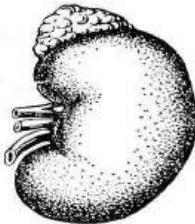
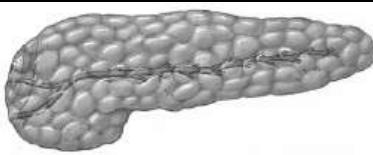
листяний ліс	біогеоценотичний
конвалія	організмовий
травнева	
хлорофіл	молекулярний
листок	органний

**52. Установіть відповідність між органелами, зображеними на рисунках, і
функціями, які вони виконують.**

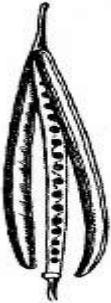
	синтез АТФ
	дозрівання, розподіл і транспортування синтезованих речовин
	синтез білків
	здійснення фотосинтезу

**53. Установіть відповідність між органами, зображеними на рисунках, і
системами, до яких вони належать.**

	опорно-рухова
---	----------------------

	видільна
	сенсорна
	ендокринна

54. Установіть відповідність між назвою плоду та його зображенням.

	стручок
	ягода
	біб

	яблуко
---	---------------

55. У дурману пурпурове забарвлення квіток (C) домінує над білим (c), а колючі коробочки (D) – над гладенькими (d). Установіть відповідність між схемою схрещування рослин дурману та ймовірним співвідношенням фенотипів потомства.

Ccdd × Ccdd	3 : 1
CcDd × ccdd	1 : 1 : 1 : 1
CcDd × CcDd	9 : 3 : 3 : 1
Ccdd × ccdd	1 : 1

56. Установіть відповідність між організмом і трофічним рівнем екологічної піраміди, на якому він знаходитьться.

вуж	консумент III порядку
самець комара	консумент I порядку
сокіл	консумент IV порядку
жаба	консумент II порядку

57. До кожного типу органів доберіть приклад, який його ілюструє.

рудименти	тазові кістки дельфіна
атавізми	багатососковість у людини
аналогічні органи	зябра риби та зябра рака
гомологічні органи	верхня кінцівка людини та передня кінцівка коня

58. Установіть послідовність проходження нервового імпульсу в зоровому аналізаторі.

- 1 колочки**
- 2 біополярні клітини**
- 3 зоровий нерв**
- 4 потилична частка кори великих півкуль**

59. Визначте послідовність етапів обміну жирів.

- 1 емульгація жирів за допомогою жовчі**
- 2 розщеплення жирів до гліцерину та жирних кислот**
- 3 всмоктування речовин у лімфатичні капіляри**
- 4 утворення жирової тканини сальника**

60. Установіть послідовність стадій життєвого циклу колорадського жука.

